

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
KONKURS HISTORYCZNY DLA KLAS IV-VIII
UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

ETAP WOJEWÓDZKI 2021/2022

Uczeń maksymalnie może zdobyć 60 punktów.

numer zadania	POPRAWNE ODPOWIEDZI	Sposób punktowania
1.1.	1-4-2-3	1 PKT za poprawną odpowiedź.
1.2.	C	1 PKT za poprawną odpowiedź.
1.3.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
2.1.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
2.2.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
3.1.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
3.2.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
3.3.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
4.1.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
4.2.	F	1 PKT za poprawną odpowiedź.
4.3.	C	1 PKT za poprawną odpowiedź.
4.4.	D	1 PKT za poprawną odpowiedź.
5.	<p>ROZSTRZYGNIĘCIE: SZTUKA BAROKOWA</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: typowy dla sztuki barokowej dynamizm (ruch), emocjonalność przedstawionej sceny (wyraz twarzy kobiety), bogactwo zdobień i szczegółów (udrapowanie szat), tematyka religijna (anioł i złote promienie boskiej chwały). Jest to słynne dzieło mistrza włoskiego baroku – Berniniego pt.: „Ekstaza świętej Teresy”.</p> <p><i>Uczestniczka/Uczestnik powinien wskazać dwie cechy przedstawionego dzieła sztuki, które wskazują na jego barokowy charakter.</i></p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>2 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE ORAZ UZASADNIENIE ZA POMOCĄ <u>DWÓCH</u> POPRAWNYCH ARGUMENTÓW;</p> <p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE ORAZ UZASADNIENIE ZA POMOCĄ <u>JEDNEGO</u> POPRAWNEGO ARGUMENTU;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
6.1.	3	1 PKT za poprawną odpowiedź.
6.2.	2	1 PKT za poprawną odpowiedź.

6.3.	6	1 PKT za poprawną odpowiedź.
7.	PF	1 PKT za poprawną odpowiedź.
8.	<p>NAZWA: NOC LISTOPADOWA LUB WYBUCH POWSTANIA LISTOPADOWEGO</p> <p>(<u>NIE UZNAJEMY</u> ODPOWIEDZI „POWSTANIE LISTOPADOWE”)</p> <p>DATA ROCZNA: 1830</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNĄ NAZWĘ I DATĘ ROCZNĄ;</p> <p>0 PKT, JEŚLI JEDEN Z ELEMENTÓW JEST NIEPOPRAWNY LUB BRAK ODPOWIEDZI.</p>
9.	<p>ROZSTRZYGNIĘCIE: TAK</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: ilustracja przedstawia Abrahama Lincolna, prezydenta USA, który był przywódcą Północy w czasach wojny secesyjnej i walczył o zniesienie niewolnictwa. Tekst odnosi się do tych samych wydarzeń – „wielkiej wojny domowej” o „odrodzenie idei wolności” i wcielenie w życie zasady, że „wszyscy ludzie rodzą się równi”. Z tekstu wynika też, że opisywane wydarzenia mają miejsce osiemdziesiąt siedem lat po powstaniu USA, a zatem w II połowie XIX w., czyli w czasach wojny secesyjnej. Jest to słynna przemowa gettysburska Lincolna.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE I UZASADNIENIE;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
10.	<p>ROZSTRZYGNIĘCIE: ILUSTRACJA A</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: ilustracja A dotyczy niemieckiego nalotu na Warszawę, z użyciem sterowca („Zeppelina”), znajdującą się pod panowaniem rosyjskim (rosyjskojęzyczny napis), a zatem wydarzenia z początków I wojny światowej. Natomiast ilustracja B przedstawia medal wybitą na pamiątkę działalności Rady Regencyjnej (zawiera nazwiska trzech jej członków), która powstała po zdobyciu Warszawy przez Niemców i wydaniu aktu 5 listopada, czyli w późniejszym okresie I wojny światowej.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE I UZASADNIENIE;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
11.1.	AUSTRO-WĘGRY (<u>NIE UZNAJEMY</u> ODPOWIEDZI „AUSTRIA” LUB „CESARSTWO AUSTRIACKIE”)	1 PKT za poprawną odpowiedź.
11.2.	C	1 PKT za poprawną odpowiedź.
12.1.	A- C- B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
12.2.	D	1 PKT za poprawną odpowiedź.
13.	<p>ROZSTRZYGNIĘCIE: NIE</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: tekst odnosi się do powstania antyniemieckiego rozpoczętego 27 grudnia w Poznaniu („grodzie Przemysława”), które zakończyło się zwycięstwem („już wróg się poddaje”, „pokazali światu, jak Prusaka się wypędza”), a zatem</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE I UZASADNIENIE;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE</p>

	<p>chodzi o powstanie wielkopolskie na przełomie 1918 i 1919 r. Tymczasem na ilustracji widzimy pomnik ku czci powstań śląskich z widocznymi datami 1919, 1920, 1921.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>ROZSTRZYGNĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
14.	<p>A: KATOLICYZM (LUB WYZNANIE RZYMSKOKATOLICKIE) – PORTRET 2</p> <p>B: PRAWOSŁAWIE – PORTRET 1</p> <p>C: GREKOKATOLICYZM (LUB KOŚCIÓŁ GRECKOKATOLICKI/UNICKI LUB CERKIEW GRECKOKATOLICKA/UNICKA)</p> <p>D: LUTERANIZM (LUB WYZNANIE EWANGELICKO-AUGSBURSKIE; <u>NIE UZNAJEMY</u> ODPOWIEDZI „PROTESTANTYZM”) – PORTRET 3</p>	<p>2 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE NAZWY WSZYSTKICH WYZNAŃ ORAZ POPRAWNE PRZYPORZĄDKOWANIE WSZYSTKICH PORTRETÓW; 1 PKT ZA POPRAWNE NAZWY WSZYSTKICH WYZNAŃ <u>LUB</u> POPRAWNE PRZYPORZĄDKOWANIE WSZYSTKICH PORTRETÓW; 0 PKT ZA NIEPOPRAWNE NAZWANIE JEDNEGO Z WYZNAŃ (LUB ICH WIĘKSZEJ LICZBY) <u>ORAZ</u> NIEPOPRAWNE PRZYPORZĄDKOWANIE JEDNEGO Z PORTRETÓW (LUB ICH WIĘKSZEJ LICZBY).</p>
15.1.	B4, D1, E3, F2	<p>1 PKT WYŁĄCZNIE ZA POPRAWNE PRZYPORZĄDKOWANIE <u>WSZYSTKICH</u> ELEMENTÓW; 0 PKT ZA JAKIEKOLWIEK BŁĘDNE PRZYPORZĄDKOWANIE.</p>
15.2.	FF	1 PKT za poprawną odpowiedź.
16.1.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
16.2.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
16.3.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
17.1.	FF	1 PKT za poprawną odpowiedź.
17.2.	(HIPER)INFLACJA	1 PKT za poprawną odpowiedź.
18.1.	<p>ROZSTRZYGNĘCIE: C</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: plakaty propagandowe pochodzą odpowiednio z frankistowskiej Hiszpanii (wizerunek generała Franco, flaga hiszpańska i niebieskie koszule), hitlerowskich Niemiec (swastyka i brunatny mundur) i faszystowskich Włoch (flaga włoska i eksponujący rzekomą wyższość rasy białej nad czarną obraz podboju Etiopii). Spośród tych trzech państw tekst może się odnosić wyłącznie do przejęcia władzy przez faszystów we Włoszech, ponieważ to tam właśnie król przekazał realną władzę nowemu przywódcy –</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNĘCIE I UZASADNIENIE; 0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>

	<p>Mussoliniemu, wskutek tzw. Marszu na Rzym, o którym mowa w tekście. Natomiast Hitler w Niemczech otrzymał nominację kanclerską z rąk prezydenta Hindenburga (a nie króla), zaś Franco doszedł do władzy w wyniku krwawej wojny domowej.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	
18.2.	DUCE	1 PKT za poprawną odpowiedź.
19.1.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
19.2.	<p>ROZSTRZYGNIĘCIE: NIE</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: mianem polityki <i>appeasementu</i> określono dążenie do uniknięcia wybuchu II wojny światowej u schyłku lat 30-tych XX wieku poprzez zaspokajanie na drodze pokojowej żądań terytorialnych III Rzeszy. Klasycznym przykładem tej polityki była konferencja monachijska i oddanie Niemcom czeskich Sudetów. Z cytowanego przemówienia wynika jasno, że Churchill był tej polityce przeciwny, streszczając ją w słowach „ponieśliśmy klęskę, nie stoczywszy wojny”.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE I UZASADNIENIE;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIĘCIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIĘCIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
20.	<p>C</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: opisane wydarzenia miały miejsce w Wieluniu, pogranicznym miasteczku, które – jak się dziś przyjmuje – jako pierwsze zostało zaatakowane przez niemieckie lotnictwo nad ranem 1 września 1939 r. (stąd zaskoczenie). Tekst nie pasuje do Westerplatte i Wizny, ponieważ miały tam miejsce regularne bitwy z udziałem wojsk niemieckich i polskich, natomiast położona w głębi kraju Warszawa nie została zaatakowana w tak wczesnych godzinach rannych, a jej zniszczenia nie były tak znaczne już w następstwie pierwszego bombardowania.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNY WYBÓR ODPOWIEDZI I UZASADNIENIE;</p> <p>0 PKT ZA BŁĘDNY WYBÓR ODPOWIEDZI LUB BRAK ODPOWIEDZI, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA BŁĘDNY WYBÓR ODPOWIEDZI BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
21.1.	C	1 PKT za poprawną odpowiedź.
21.2.	F	1 PKT za poprawną odpowiedź.
21.3.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.

22.1.	<p>PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI:</p> <p>PODOBIENSTWO</p> <p>Do powstania w Paryżu, tak jak i w Warszawie, doszło w chwili, gdy wojska koalicji antyhitlerowskiej zbliżały się do miasta, a celem powstań było przyspieszenie triumfu aliantów i danie własnego wkładu w zwycięstwo. Zarówno po stronie Amerykanów, jak i po stronie Armii Czerwonej, walczyły sprzymierzone oddziały lokalne – Francuzi pod Paryżem i Polacy pod Warszawą.</p> <p>RÓŻNICA</p> <p>W przypadku Paryża francuscy powstańcy byli traktowani jako sojusznicy i współpracowali ze zbliżającymi się oddziałami amerykańskimi, co nie miało miejsca w przypadku Armii Czerwonej podchodzącej pod Warszawę, która z powodu różnic politycznych nie chciała lojalnej współpracy z Armią Krajową. Powstanie paryskie zakończyło się zwycięstwem i triumfalnym wkroczeniem regularnych wojsk francuskich do swej stolicy, zaś powstanie warszawskie – zakończyło się klęską.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>2 PKT ZA PODANIE CO NAJMNIJ JEDNEGO PODOBIENSTWA <u>ORAZ</u> CO NAJMNIJ JEDNEJ RÓŻNICY;</p> <p>1 PKT ZA PODANIE CO NAJMNIJ JEDNEGO PODOBIENSTWA <u>LUB</u> CO NAJMNIJ JEDNEJ RÓŻNICY;</p> <p>0 PKT ZA PODANIE NIEPRAWDZIWYCH PODOBIENSTW LUB RÓŻNIC, A TAKŻE ZA BRAK ODPOWIEDZI.</p>
22.2.	DE GAULLE	1 PKT za poprawną odpowiedź.
23.1.	1946	1 PKT za poprawną odpowiedź.
23.2.	<p>PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI:</p> <p>Plakat wzywa do głosowania „3 razy TAK” w referendum ludowym, a zatem wyraża oficjalny punkt widzenia komunistów. Poszczególne postacie nawiązują do treści trzech pytań referendalnych tj. likwidacji Senatu, reformy rolnej i upaństwowienia przemysłu oraz utrzymania przez Polskę poniemieckich „Ziem Odzyskanych”.</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>2 PKT ZA ODCZYTANIE PRZESŁANIA PLAKATU W ODNIESIENIU DO SPOSOBU GŁOSOWANIA W REFERENDUM LUDOWYM („3 RAZY TAK”) <u>ORAZ</u> ZA WYJAŚNIENIE ZNACZENIA WSZYSTKICH TRZECH UMIESZCZONYCH NA PLAKACIE POSTACI;</p> <p>1 PKT ZA ODCZYTANIE PRZESŁANIA PLAKATU W ODNIESIENIU DO SPOSOBU GŁOSOWANIA W REFERENDUM LUDOWYM („3 RAZY TAK”) <u>LUB</u> ZA WYJAŚNIENIE ZNACZENIA TRZECH UMIESZCZONYCH NA PLAKACIE POSTACI;</p> <p>0 PKT ZA BRAK SKOJARZENIA PLAKATU Z REFERENDUM LUDOWYM 1946 R. ORAZ/LUB BŁĘDNĄ INTERPRETACJĘ ZNACZENIA UMIESZCZONYCH NA PLAKACIE POSTACI.</p>

24.	<p>ROZSTRZYGNIECIE: NIE</p> <p>PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE:</p> <p>Plakat A odnosi się do święta z czasów PRL (nazwa widoczna na plakacie), a w tamtym czasie nie czczono postaci Józefa Piłsudskiego jako bohatera polskiej niepodległości (Plakat B).</p> <p>Plakat A nawiązuje do święta 22 lipca (rocznica Manifestu PKWN), zaś Plakat B – do Święta Niepodległości obchodzonego w dniu 11 listopada.</p> <p>Inne są nazwy samych Świąt – Narodowe Święto Odrodzenia Polski (plakat A) i Narodowe Święto Niepodległości (plakat B).</p> <p>NALEŻY UZNAWAĆ WSZYSTKIE MERYTORYCZNIE POPRAWNE ODPOWIEDZI.</p>	<p>2 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIECIE ORAZ UZASADNIENIE ZA POMOCĄ 2 ARGUMENTÓW;</p> <p>1 PKT ŁĄCZNIE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIECIE ORAZ UZASADNIENIE ZA POMOCĄ 1 ARGUMENTU;</p> <p>0 PKT ZA NIEPOPRAWNE ROZSTRZYGNIECIE LUB BRAK ROZSTRZYGNIECIA, NIEZALEŻNIE OD ZAPISANYCH ARGUMENTÓW, A TAKŻE ZA POPRAWNE ROZSTRZYGNIECIE BEZ PODANIA ARGUMENTÓW LUB Z BŁĘDNĄ ARGUMENTACJĄ.</p>
25.1.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
25.2.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
25.3.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
26.	CBA	1 PKT za poprawną odpowiedź.
27.1.	B	1 PKT za poprawną odpowiedź.
27.2.	F	1 PKT za poprawną odpowiedź.
28.1.	A	1 PKT za poprawną odpowiedź.
28.2.	C	1 PKT za poprawną odpowiedź.
28.3.	D	1 PKT za poprawną odpowiedź.